

STAATSBLAD VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

45

BESLUIT van 6 januari 1962, houdende wijziging van het Reglement op de maten, gewichten, meet- en weegwerktuigen 1939 (Stb. 664).

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 7 november 1961, no. 7032 Dir. W.J.A.;

Gelet op de artikelen 6, 9, 11, 13 en 15 van de IJkwet 1937 (Stb. 627)¹⁾;

De Raad van State gehoord (advies van 6 december 1961, no. 26);

Gezien het nader rapport van voornoemde Staatssecretaris van 3 januari 1962, no. 7235 Dir. W.J.A.;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

Het Reglement op de maten, gewichten, meet- en weegwerktuigen 1939 (Stb. 664)²⁾ wordt nader gewijzigd als volgt:

A. In artikel 1 wordt onder „A. Lengtematen” onderdeel a gelezen:

„a. de meetbanden van 100, 50, 40, 30, 25, 20, 15, 10, 5, 4, 3, 2 en 1 meter;”.

B. Artikel 5 wordt gewijzigd als volgt:

1. in het eerste lid vervallen de woorden: „als bedoeld in artikel 3”;

2. het vijfde lid wordt gelezen:

„5. Weegwerktuigen voor grove weging mogen uitsluitend worden gebruikt:

a. voor het bepalen in postkantoren van de vervoerkosten van postpakketten;

b. voor het bepalen, op terreinen van ondernemingen tot exploitatie van middelen van openbaar vervoer, van de vervoerkosten van goederen;

c. voor het wegen in mortelfabrieken van asfaltbeton, betonmortel, metselspecie en soortgelijke produkten, alsmede voor het in die fabrieken bij de vervaardiging van die produkten wegen van de materialen, waaruit die produkten worden samengesteld.”.

C. Artikel 8 wordt gewijzigd als volgt:

1. In punt 3° vervalt onderdeel b; het huidige onderdeel c wordt onderdeel b;

2. Punt 4° wordt gelezen:

„4°. de automatische weegwerktuigen (weegmachines), waaronder worden verstaan:

a. weegwerktuigen met vaste evenwichtsstand met of zonder rechtstreekse gewichtsaanwijzing of weegwerktuigen met veranderlijke evenwichtsstand zonder rechtstreekse gewichtsaanwijzing, die zijn ingericht om gelijke massa's van een gewenste grootte zelfstandig af te wegen en die daartoe de beëindiging van de toevoer van het af te wegen goed zonder tussenkomst van een menselijke handeling regelen (weegmachines voor afwegen);

b. weegwerktuigen, die zijn ingericht om massa's van te wegen goederen zelfstandig in eenheden van massa uit te drukken, de uitkomsten op een telwerk of op enige andere wijze zonder tussenkomst van een menselijke handeling vast te leggen of op te tellen en die de toevoer of de afvoer van het te wegen goed zelfstandig regelen (weegmachines voor wegen);”.

D. Artikel 12 wordt gelezen:

„Artikel 12.

Voorwerpen, welke ter voldoening aan het bepaalde in artikel 11, tweede lid, onder a, van de IJkwet 1937 ter herkeuring worden aangeboden, moeten, om te worden goedgekeurd, in zodanige toestand verkeren, dat mag worden verwacht, dat zij aan de in of krachtens dit Reglement gestelde eisen tot de volgende herkeuring kunnen voldoen.”.

E. Aan het slot van artikel 14 wordt in plaats van: „zwaarte in het luchtledig” gelezen: „massa”.

F. In artikel 15 wordt in plaats van het woord: „zwaarte” telkens gelezen: „massa”.

G. Artikel 16 wordt gewijzigd als volgt:

1. na het derde lid wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende:

„4. Goedkeuring van een model vindt niet plaats, dan nadat een door de hoofddirecteur van het IJkwezen te bepalen aantal meet- of weegwerktuigen, welke overeenkomstig het model zijn vervaardigd, is onderzocht.”;

2. Het huidige vierde lid wordt vijfde lid.

H. Artikel 17 vervalt.

I. Artikel 18 wordt als volgt gewijzigd:

De punt aan het slot van het derde lid wordt vervangen door een komma; na deze komma worden toegevoegd de woorden: „waaraan de laatste twee cijfers van het jaartal van het jaar, waarin de goedkeuring plaats vindt, kunnen zijn toegevoegd.”.

J. Artikel 19 wordt als volgt gewijzigd:

De punt aan het slot van onderdeel b wordt vervangen door een komma; na deze komma worden toegevoegd de woorden: „waaraan de laatste twee cijfers van het jaartal van het jaar, waarin de goedkeuring plaats vindt, kunnen zijn toegevoegd.”.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van het *Staatsblad*, waarin het wordt geplaatst.

Onze Minister van Economische Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk met de daarbij behorende nota van toelichting in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

Lech, 6 januari 1962.

JULIANA.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,

F. J. W. GIJZELS.

Uitgegeven de zesde maart 1962.

De Minister van Justitie,

A. C. W. BEERMAN.

¹⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 22 mei 1958 (Stb. 296).

²⁾ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 2 februari 1951 (Stb. 37).

NOTA VAN TOELICHTING

Artikel I

A. Krachtens de huidige tekst van artikel 1, onder A, sub a, van het Reglement op de maten, gewichten, meet- en weegwerktuigen 1939 (Stb. 664) komen in aanmerking voor keuring ingevolge de IJkwet 1937 (Stb. 627): de meetbanden van 20, 15, 10, 2 en 1 meter.

Het overgrote deel der meetbanden, die aan de Dienst van het IJkwezen ter keuring worden aangeboden, vindt zijn bestemming bij de aardoliemaatschappijen, die deze banden bezigen bij de opmeting ter vaststelling van de inhoud van opslagtanks voor vloeibare brandstoffen en bij de Dienst van de Invoerrechten en Accijnzen, die deze banden voor het zelfde doel gebruikt ter bepaling van fiscale heffingen.

De meetbanden, in artikel 1, onder A, sub a, van het Reglement genoemd, zijn sinds lang voor deze doeleinden niet meer toereikend, zulks tengevolge van het feit, dat steeds grotere opslagtanks worden vervaardigd. Men is er dan ook toe overgegaan om langere meetbanden (dan 20 meter) in gebruik te nemen, welke, daar men prijs stelt op „gecontroleerde” meetmiddelen, aan de Dienst van het IJkwezen ten onderzoek worden aangeboden op grond van het bepaalde in artikel 17, vierde lid, van de IJkwet.

Een dergelijk onderzoek maakt de onderhavige voorwerpen echter nog niet tot „met de IJkwet of de uitvoeringsbesluiten daarvan overeenkomstige maten”; teneinde deze voorwerpen als aan een keuring onderworpen voorwerpen te kunnen gebruiken en overtreding van artikel 8 van de wet te voorkomen is dus aanvulling van artikel 1 van het Reglement noodzakelijk.

Daarnaast bestaat bij eerstgenoemde groep van gebruikers ook behoefte aan zakmeetbanden, die korter zijn dan de meetbanden van 10 meter en wel in afmetingen die in eerstbedoeld artikel geen vermelding vinden. Ook voor deze categorie heeft artikel 1 van het Reglement aanvulling.

B.1. Het komt nogal eens voor, dat met behulp van maten, gewichten, meet- en weegwerktuigen metingen en wegingen worden verricht op een wijze, die afwijkt van de bestemming van die voorwerpen. Het optreden daartegen, hoezeer in sommige gevallen gewenst, is niet steeds mogelijk.

Weliswaar bevat artikel 5, eerste lid, van het Reglement een bepaling met de strekking metingen en wegingen als bedoeld te voorkomen, doch dit artikellid vindt slechts toepassing ten aanzien van bepaalde categorieën van meetmiddelen. Voorts bevat § 1, artikel 1, van de beschikking van de Minister van Economische Zaken van 9 mei 1939 (Bijvoegsel Staatscourant 1939, 107) een (algemene) bepaling terzake, doch deze bepaling schept niet de mogelijkheid om, bij niet naleving, een strafvervolgning in te stellen.

De thans voorgestelde wijziging van artikel 5, eerste lid, van het Reglement kan in de aangeduide leemte voorzien.

B.2. Ingevolge artikel 1, sub E, van het Reglement worden de weegwerktuigen onderscheiden in die voor gewone, voor fijne en voor grove weging.

Artikel 5, vijfde lid, van het Reglement bepaalt in aansluiting hierop, dat weegwerktuigen voor grove weging uitsluitend mogen worden gebruikt voor het ambtshalve wegen van postpakketten in postkantoren, en voor het bepalen, op terreinen van openbare vervoersondernemingen, van de vervoerkosten van goederen.

In de laatste jaren hebben zich echter ook in de industriële sector, t.w. de mortelindustrie, gevallen voorgedaan, waarin, gelet op de aard der te wegen goederen en andere omstandigheden, het voorschrijven van het gebruik van weegwerktuigen voor gewone weging een onnodig strenge eis moet worden geacht en met grove weging kan worden volstaan.

Bij de samenstelling en aflevering van asfaltbeton, betonmortel, metselspecie en soortgelijke mortelprodukten worden weegwerktuigen gebruikt. Deze weegwerktuigen moeten, nu artikel 5, vijfde lid, van het Reglement terzake geen voor-

ziening bevat, voldoen aan de eisen die gelden voor weegwerktuigen voor gewone weging, hetgeen meebrengt dat de toegestane afwijking globaal niet meer mag bedragen dan 1,2‰. In de praktijk echter bestaat aan een dergelijke graad van nauwkeurigheid in deze bedrijfssector geen behoefte; een tolerantie van 1% — dus de voor grove weegwerktuigen geldende limiet — wordt door alle belanghebbenden voldoende geacht.

Door toevoeging aan artikel 5, vijfde lid, van een nieuw punt (c) wordt aan de verlangens, die op dat terrein in de praktijk bestaan, tegemoet gekomen.

Anderzijds is de bestaande omschrijving van genoemd lid, onder a, te ruim. In de tekst is nl. niet met zoveel woorden tot uiting gebracht dat grove weging van de postpakketten alleen dan is toegestaan, indien de weging geschiedt voor het bepalen van de vervoerkosten. Zonder deze toevoeging kunnen, gelijk in feite ook gebeurd is, weegwerktuigen voor grove weging bijv. eveneens gebezigd worden voor het bepalen van invoerrechten. Aangezien dit laatste ongewenst is te achten, wordt voorgesteld een beperking in de hier bedoelde zin aan te brengen.

C.1. Artikel 8, 3° onder b, is destijds in het leven geroepen om de kopers van tweedehandse meet- en weegwerktuigen te beschermen. Het schrijft niet alleen individuele keuring voor van meet- en weegwerktuigen, die na in gebruik te zijn geweest opnieuw ten verkoop worden aangeboden of in de handel worden gebracht, doch ook die van meet- en weegwerktuigen, welke anders dan door of namens de fabrikant ten verkoop worden aangeboden of in de handel worden gebracht.

In de praktijk levert toezicht op de naleving met betrekking tot eerstbedoelde categorie van voorwerpen moeilijkheden op, omdat veelal niet valt te constateren, of bedoelde situatie zich voordoet. Daar het voorschrift bovendien door de toenemende mate, waarin het onderzoek, bedoeld in artikel 16, eerste lid, van de IJkwet, kan worden uitgevoerd, in de loop der jaren aan betekenis heeft ingeboet, kan het thans beter vervallen.

Artikel 8, 3°, onder b, heeft ten aanzien van de tweede daarin aangeduide categorie evenmin praktische betekenis. De daarin aangeduide situatie doet zich hoogst zelden voor.

Het lijkt derhalve wenselijk de onderhavige bepaling van het Reglement te doen vervallen.

C.2. De omschrijving, die in artikel 8, 4°, van „automatische weegwerktuigen” wordt gegeven, blijkt in de praktijk te kort te schieten.

Eenzijds is zij te eng; bij vele weegwerktuigen, die algemeen door de vakwereld als „automatisch” worden aangemerkt geschiedt het belasten wel degelijk door tussenkomst van menselijke kracht.

Anderzijds echter is de gebezigde definitie te ruim, aangezien daarin niet tot uitdrukking komt dat naar het spraakgebruik alleen dan van automatische weegwerktuigen sprake is, indien naast het wegen ten minste ook het regelen en beëindigen van de toevoer van de te wegen goederen zelfstandig verricht wordt.

Voorts is de huidige definitie nog in een ander opzicht ontoereikend. Een automatisch weegwerktuig kan nl. op twee manieren functioneren: ofwel de machine zondert van een grote totaalhoeveelheid steeds gelijke massa's van een tevoren bepaalde grootte af, ofwel zij ontvangt een willekeurige hoeveelheid van de te wegen stof, registreert daarvan het gewicht, voert haar zelfstandig af, en verricht dezelfde handelingen ten opzichte van een volgende hoeveelheid. In het eerste geval wordt van „afwegen” gesproken, in het tweede geval van „wegen”. Het woord „gewichts aanduiding” doet vermoeden, dat in de tekst bij het formuleren van de onderhavige omschrijving in het bijzonder aan de laatst omschreven methode (het wegen) is gedacht.

Zou men nu alleen die werktuigen, die volgens de huidige tekst van artikel 8, 4°, als automatische weegwerktuigen kun-

nen worden aangemerkt, naar de voor laatstbedoelde categorie gegeven voorschriften keuren, dan zou dit betekenen, dat vele andere weegwerktuigen, die, technisch gesproken, met eerstbedoelde werktuigen op één lijn kunnen worden gesteld, ten onrechte, en ten detrimente van belanghebbenden, zonder een toereikende keuring in het verkeer worden gebracht.

Door een gewijzigde redactie zijn de hierboven aangeduide onvolkomenheden van de bestaande tekst ondervangen.

D. Artikel 12 van het Reglement heeft alleen betekenis voor zover betreft meetmiddelen, die aan periodieke herkeuring zijn onderworpen. Slechts ten aanzien van die meetmiddelen is immers van te voren bekend, wanneer een volgende keuring zal plaatsvinden. Het is derhalve wenselijk de werking van genoemd artikel tot deze categorie van meetmiddelen te beperken.

E. en F. Voorgesteld wordt in de artikelen 14 en 15 het woord „zwaarte” te vervangen door „massa”; laatstgenoemde term — die o.m. ook reeds voorkomt in de artikelen 1, eerste lid, en 6, tweede lid, van de IJkwet 1937 — verdient uit een oogpunt van wetenschappelijke terminologie de voorkeur.

G. Artikel 16 geeft een regeling voor de keuring naar model van daarvoor in aanmerking komende meet- en weegwerktuigen. Zoals de term reeds aangeeft — en artikel 14 van de IJkwet uitdrukkelijk bepaalt — wordt de keuring geacht te hebben plaats gehad ten aanzien van alle werktuigen, die overeenkomstig het gekeurde model zijn of worden vervaardigd. Dit houdt in, dat de Dienst van het IJkwezen bij de keuring van een model zich een oordeel moet kunnen vormen over de meet- of weegeigenschappen van een gehele groep van voorwerpen.

Het zal duidelijk zijn, dat de keuring van een enkel exemplaar veelal geen voldoende basis kan bieden voor een gefundeerd oordeel. De praktijk is in het algemeen dan ook, dat niet tot goedkeuring van een model wordt overgegaan, voordat meerdere voorwerpen zijn onderzocht; door de betrokken fabrikanten wordt hiertoe de nodige medewerking verleend. Een *verplichting* een voldoende aantal voorwerpen ter beschikking te stellen bevat artikel 16 echter niet. Het voorgestelde nieuwe vierde lid van dit artikel voorziet in bedoelde lacune.

H. Het onderzoek van naar model vervaardigde meetmiddelen, bedoeld in artikel 17, vindt vrijwel nimmer plaats.

Toepassing van deze bepaling zou overigens moeilijkheden kunnen opleveren, aangezien de betrokken meetmiddelen reeds op grond van artikel 16a van het Reglement een kenteken moeten dragen en ingevolge eerstgenoemd artikel en de beschikking van de Minister van Economische Zaken van 24 december 1946 (*Stcrt.* 255) bovendien van ijkmerken zouden moeten worden voorzien. Indien van zodanig meetmiddel eerstbedoeld kenteken zou worden verwijderd — hetgeen de „wettigheid” van het betrokken meetmiddel zou aantasten — zou dit niet aanstonds behoeven te blijken, aangezien de daarop aangebrachte ijkmerken de indruk zouden kunnen wekken, dat het meetmiddel individueel is gekeurd. Anderzijds zouden de ijkmerken straffeloos — dit is zonder de wettigheid van het meetmiddel aan te tasten — kunnen worden verwijderd, hetgeen als een minder gewenste situatie is aan te merken.

Op grond van deze overwegingen wordt voorgesteld het huidige artikel 17 te doen vervallen, waarbij wordt aangetekend, dat een mogelijkheid tot het aanvragen van een onderzoek door de Dienst van het IJkwezen van de meetmiddelen, in dit artikel bedoeld, open blijft via artikel 16, derde lid, der IJkwet.

I. Voorgesteld wordt het mogelijk te maken de laatste twee cijfers van het jaartal van het jaar, waarin de goedkeuring plaats vindt, toe te voegen aan het merk van goedkeuring, dat ingevolge artikel 18, derde lid, zal worden aangebracht op de in dat lid bedoelde meetmiddelen.

Het is nl. voor de Dienst van het IJkwezen van belang te weten, wanneer een vroegere keuring heeft plaatsgevonden, daar volgens artikel 3, derde lid, van het IJktarievenbesluit 1958 (*Stb.* 640) in bepaalde gevallen bij een keuring op grond van artikel 16, eerste lid, van de IJkwet geen keurloon verschuldigd is, indien deze keuring plaats vindt binnen twee jaren na een andere, waarvoor keurloon is betaald.

J. Overwegingen als hierboven onder I vermeld hebben geleid tot een overeenkomstige toevoeging aan artikel 19, onder b.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
F. J. W. GIJZELS.

46

BESLUIT van 6 januari 1962, houdende wijziging van het IJktarievenbesluit 1958 (*Stb.* 640).

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 7 november 1961, no. 7033 Dir. W.J.A.;

Gelet op artikel 19 van de IJkwet 1937 (*Stb.* 627) ¹⁾;

De Raad van State gehoord (advies van 6 december 1961, no. 27);

Gezien het nader rapport van voornoemde Staatssecretaris van 3 januari 1962, no. 7234 Dir. W.J.A.;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

Het IJktarievenbesluit 1958 (*Stb.* 640) wordt gewijzigd als volgt:

A. In artikel 5 wordt de tabel gewijzigd als volgt:

¹⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 22 mei 1958 (*Stb.* 296).

1. onderdeel a van het gestelde onder het opschrift „lengtematen” wordt gelezen:

„a. meetbanden:

meetband van 100 meter	25,—	8,—	—
„ „ 50 of 40 meter ..	15,—	5,—	—
„ „ 30 of 25 meter ..	10,—	3,50	—
„ „ 20, 15 of 10 meter	6,—	2,—	—
„ „ 5, 4 of 3 meter ..	3,—	1,—	—
„ „ 2 meter	1,50	0,50	—
„ „ 1 meter	0,80	0,30	—

2. het gestelde onder het opschrift „meetwerktuigen” wordt gewijzigd als volgt:

a. in onderdeel h wordt in plaats van: „, naar gelang van hun samenstelling,” gelezen: „, naar gelang van de aard en omvang van de aan de keuring daarvan verbonden werkzaamheden,”;

b. onderdeel i wordt gelezen:

„i. meetwerktuigen als bedoeld in artikel 1, onder D, letter g, van het reglement, naar gelang van de aard en omvang van de aan de keuring daarvan verbonden werkzaamheden, ter beoordeling van de hoofddirecteur van het IJkwezen, gerangschikt in: